

UPERNAVIK

- Erhvervsudvikling

Både Upernavik og bygderne er kendetegnet ved et stærkt fokus på fiskeriet. Byen er et godt udgangspunkt for både uddannelser og innovation af fiskeriet og tilhørende produktion. Det kræver passende arealer med tilstrækkelig forsyning, og målet er dertil mere varige arbejdspladser. Men også de basale forhold for fiskerne, f.eks. bådpladser og pontoner og oplæg bør være på plads. Dertil bør forskellige landbaserede erhverv støttes med arealer i byen. En forbedring af havneforhold og vandforsyning er derfor presserende.

Upernavik er også udpeget som hovedforsyningsbase for offshore aktiviteter, hvilket søges udviklet og styrkes gennem både infrastruktur og gennem nødvendige arealudlæg. De fysiske rammer for en række følgeerhverv bør videreudvikles i og udenfor den eksisterende by.

Også i mange bygder er der behov for forbedrede fiskeri-, fangst- og produktionsforhold, der kan skabe stabil arbejdskraftbehov og indhandling. Flere steder er der interesse (fra både borgere og erhvervsdrivende) for nye produktions- og indhandlingssteder, og fiskernes egne både og redskaber skal sikres arealer.

- Uddannelse

Uddannelse er vigtigt for at sikre borgerne tilstrækkelige muligheder. Bygdernes børn sendes til Upernavik for at afslutte folkeskolen. Dette kræver et stærkt modtagerapparat samt fysiske rammer, der får børnene til at føle sig hjemme – og som minimum tilstrækkelige kollegiepladser.

I bygdernes skoler og dagtilbud skal rammerne stadig være i orden, selvom antallet af elever falder, og ordentlige lærerboliger skal sikre at bygderne får uddannede lærere. Det gælder også udearealerne, f.eks. legepladser, boldbaner og frirum om skolerne, der skal indtænkes i en læringsammenhæng. Især i de mindre, men stabile bygder kan funktioner samtænkes, hvor multihuse kan have en mangfoldighed af anvendelser. Uddannelse handler også om læring gennem livet, og der skal etableres mulighed for fjernkurser og lignende for bygdens beboere, f.eks. i lavsæsonperioder.

- Bosætning og gode boliger

Mange af Upernaviks boliger savner vedligehold, og en modernisering af boligmassen er nødvendig. Der bør stadig bygges nyt, så byen både kan modtage tilflyttere fra bygderne eller i forbindelse med nye erhverv, og så husstandsstørrelsen kan reduceres. Løsninger i lighed med selvbyggerhusene kan være en mulighed for at udskifte boligmassen.

I bygderne skal der gøres en kraftig indsats for at opgradere boligstandard, så boligernes kvalitet ikke alene bliver grundlaget for fraflytning, men at en spredt bygdekultur kan opretholdes. Der skal sikres boliger til både unge og ældre, samt til handicappede, hvor det er muligt. Flere steder er der et direkte behov for boliger tilpasset bygderne, f.eks. Illorput-byggeri og selvbyggerhuse. Mange huse er forladte og i så dårlig stand, at de bør nedrives, da de også generer beboerne i området.

- Kultur og fritid

Kommunens målsætning om at sikre de fysiske rammer for kulturlivet kan ske gennem områder til fritidsaktiviteter og gode væresteder. Kulturen bør udvikles i sammenhæng med skole, børn, unge og ældre, med fokus på multifunktionelle løsninger og samling af funktioner. Kulturlivet bør også tænkes ind i erhvervslivet og i forhold til læring, hvor traditionelle aktiviteter kan dyrkes og videregives til den yngre generation.

Også bygdernes foreningsliv skal styrkes gennem både opholdsrum og oplysning, og der skal sikres plads til traditionelle fritidsaktiviteter såsom kajak, skindsyning mm.

- **Tryghed og det gode liv**

I Upernavik bør det gode liv sikres både via plads til de traditionelle aktiviteter og moderne udvikling og krav. Væresteder og medborgerhuse (med IT-muligheder) kan skabe sammenhold og ansvar for hinanden, samtidig med at byen moderniseres.

Bygdelivet danner på mange måder rammen om et godt liv, hvor fællesskabet er stærkt og man kommer hinanden ved. Renhold og renovering skal være med til at skabe værdi om hver bygd, og borgerne skal deltage aktivt. Børnene skal prioriteres og have gode forhold gennem ordentlige førskole-tilbud, væresteder og legepladser. Blandt andet kan servicehuse og bygdekontorer indtænke sociale funktioner.

- **Sundhed og forebyggelse**

Det gode familieliv er vigtigt for at børn og unge får en god start på livet. Der skal være tilstrækkelig plads til sociale institutioner (dag- og døgn-), familiehus mm., hvor man kan tage hen, når behovet melder sig. Generelt bør der sikres arealer til fællesskabsorienterede formål, og eksisterende tomme boliger eller lokaler, som de lokale borgere peger på, bør anvendes. Udendørs faciliteter i hele byen skal indbyde til fysisk aktivitet.

For at sundhedsstationerne er velfungerende og personalet kan fastholdes, er der behov for bygninger og boliger i god og præsentabel stand. Aktiviteter og gode rammer der sikrer socialt samvær, har også en forebyggende betydning. Ligeså vigtig er en forbedret boligstandard, så man undgår trange forhold og nedslidte hjem.

- **Infrastruktur og forsyning**

Den kommunale udvikling af infrastrukturen bør koordineres med erhvervsudviklingen og skabe bedre forhold for borgerne. Havnefaciliteter og bådoplæg skal forbedres, men især skal vandforsyningsmulighederne udvides, så byen er rustet til nye erhverv og større anlæg. Dette bør dog ske i koordination af kloakering, ligesom også byens infrastruktur kræver en indsats. De nye byområder skal realiseres for at skabe tilstrækkelig plads i byen og for at kæde byen sammen. Helt centralt er også oprydning af dump midt i byen og sikring af ny dump, samt eventuel etablering af forbrændingsanlæg med udnyttelse af restvarme.

Bygdernes infrastruktur kan mange steder og især i de store bygder med fabrikker forbedres betydeligt. Befordring er begrænset til privat transport og beflyvning, men kan udvides med passagerbåde og gode anløbsforhold for at skabe mere mobilitet og flere muligheder for bygdeborgerne. Også vandforsyning, taphuse, elværker og renovation bør forbedres i bygderne, bl.a. gennem ordentlig placering af funktionerne og tilstrækkelig kapacitet.

- **Klima, miljø og natur**

I Upernavik og i flere bygder opleves klimaændringerne på nær hånd. Nogle steder betyder det dårligere levevilkår, andre steder nye muligheder. Kommunen bør støtte op om nye muligheder på grund af klimaet og samtidig støtte op om dem, der bliver hårdt ramt af forandringerne. Naturen er livsgrundlaget for mange borgere, og der skal værnes om den, hvis det fortsat skal være sådan. Nye miljø- og bæredygtige tiltag kan være med til at skabe bevidsthed om at passe på naturen.

Beskyttelse af natur, håndtering af affald og sundhed hører sammen. Borgernes tætte forhold til naturen bør gå igen i borgernes renholdelse af bygderne, og understøttes af bedre affaldshåndtering, hvor åben afbrænding minimeres.

- **Kulturarv og bevaring**

En synlig og prioriteret kulturarv skaber bedre muligheder for at forstå sin egen identitet. Den kulturelle arv med fangst, kajak og hundeslæde bør bevares gennem en aktiv brug og opprioritering af faciliteter dertil. Især bygdelivets fællesskaber og nærhed til naturen er en vigtig del af kulturen.

Men også de enkelte bevaringsværdige områder med ældre huse kan være spændende rammer for nye fællesaktiviteter eller serviceerhverv. Dette kræver vedligeholdelse og at bygningerne tænkes ind i en sammenhæng, hvor områderne vitaliseres til fordel for borgerne.

- **IT, demokrati og dialog**

Kommuneplanen skal blive et vigtigt redskab for den gode forvaltning af byen og byderne, hvor nye tiltag sker i overensstemmelse med målsætningerne for området. Det kræver også, at information om kommuneplanen når ud til borgerne, og at de løbende høres i processerne.

I Upernavik og byderne handler demokrati også om frihed og om at have plads til alle. Derfor er det vigtigt, at planlægningen ikke virker for begrænsende, men tværtimod sikrer den enkelte. Samtidig er det vigtigt, at også byderne selv deltager aktivt i debatten.